

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie

Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de doorlichting van Vrije Basisschool voor Buitengewoon Onderwijs - Sint-Gerardus te DIEPENBEEK

Hoofdstructuur	buitengewoon basisonderwijs
Instellingsnummer	26138
Instelling	Vrije Basisschool voor Buitengewoon Onderwijs - Sint-Gerardus
Directeur	Ludo VANDEWAL
Adres	Nieuwstraat 68 - 3590 DIEPENBEEK
Telefoon	011-35.01.50
Fax	011-35.01.51
E-mail	ludo.vandewal@sintgerardus.be
Website	www.sintgerardus.be
Bestuur van de instelling	Sint-Gerardusscholen
Adres	Nieuwstraat 68 - 3590 DIEPENBEEK
CLB	Vrij CLB Regio Hasselt
Adres	Jan Palfijnlaan 2 - 3500 HASSELT
Dagen van het doorlichtingsbezoek	02-03-2015, 03-03-2015, 05-03-2015
Einddatum van het doorlichtingsbezoek	05-03-2015
Datum bespreking verslag met de instelling	03-04-2015
Samenstelling inspectieteam	
Inspecteur-verslaggever	Jan VAN EECKHOUT
Teamleden	Frieda THIELS

INHOUDSTAFEL

INLEIDING.....	3
1 SAMENVATTING.....	5
2 DOORLICHTINGSFOCUS	7
2.1 Leergebieden in de doorlichtingsfocus.....	7
2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus.....	7
3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?.....	8
3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?	8
3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?	8
3.1.1.1 communicatie en taal in type 4 - kleuteronderwijs, communicatie en taal in type 4 - lager onderwijs	8
3.1.1.2 motorische ontwikkeling en lichamelijke opvoeding in type 4 - kleuteronderwijs.....	11
3.1.1.3 motorische ontwikkeling en lichamelijke opvoeding in type 4 - lager onderwijs	11
3.1.1.4 motorische ontwikkeling en lichamelijke opvoeding in type 4 - kleuteronderwijs, motorische ontwikkeling en lichamelijke opvoeding in type 4 - lager onderwijs	11
3.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?.....	15
3.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?.....	15
3.2 Respecteert de school de overige reglementering?	16
4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?	17
4.1 Onderwijsaanbod	17
4.2 Sociale en emotionele begeleiding.....	19
5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL	21
6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL	22
6.1 Wat doet de school goed?.....	22
6.2 Wat kan de school verbeteren?	22
6.3 Wat moet de school verbeteren?.....	23
7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN	24
8 OVERIGE REGELGEVING: REGELING VOOR VERVOLG	24

INLEIDING

De decretale basis van het onderzoek

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de school

1. de onderwijsreglementering respecteert,
 2. op systematische wijze haar eigen kwaliteit onderzoekt en bewaakt,
 3. haar tekorten al dan niet zelfstandig kan wegwerken
- (zie artikel 38 van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, 8 mei 2009).

Een doorlichting is dus een onderzoek van

1. de onderwijsreglementering,
2. de kwaliteitsbewaking door de school,
3. het algemeen beleid van de school.

Een onderzoek in drie fasen

Een doorlichting bestaat uit drie fasen: het vooronderzoek, het doorlichtingsbezoek en het doorlichtingsverslag.

- Tijdens het vooronderzoek bekijkt het inspectieteam de gehele school aan de hand van het CIPD-referentiekader. Het vooronderzoek wordt afgesloten met een doorlichtingsfocus: een selectie van te onderzoeken aspecten tijdens het doorlichtingsbezoek.
- Tijdens het doorlichtingsbezoek voert de onderwijsinspectie het onderzoek uit aan de hand van observaties, gesprekken en analyse van documenten.
- Het doorlichtingsverslag beschrijft het resultaat van de doorlichting, bevat een advies over de verdere erkenning en wordt gepubliceerd op www.doorlichtingsverslagen.be.

Een gedifferentieerd onderzoek

1. Omdat de onderwijsinspectie gedifferentieerd doorlicht, onderzoekt het inspectieteam in de school een selectie van de onderwijsreglementering:
 - het voldoende handelingsplanmatig nastreven van de onderwijsdoelstellingen
Hiertoe selecteert de onderwijsinspectie een aantal leergebieden.
Daarbij onderzoekt de onderwijsinspectie altijd de vijf fasen van handelingsplanning:
 - de beginsituatiebepaling
 - de doelenselectiefase
 - de voorbereidingsfase
 - de uitvoeringsfase
 - de evaluatiefase.
 - een selectie van andere erkenningsvoorwaarden, waaronder de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne.
 - een selectie van overige regelgeving.
2. Om de kwaliteitsbewaking door de school na te gaan, selecteert het inspectieteam een aantal procesvariabelen. Het inspectieteam gaat met de kwaliteitswijzer na of de school voor deze procesvariabelen aandacht heeft voor
 - doelgerichtheid: welke doelen stelt de school voorop?
 - ondersteuning: welke ondersteunende initiatieven neemt de school om efficiënt en doelgericht te werken?
 - doeltreffendheid: bereikt de school de doelen en gaat de school dit na?
 - ontwikkeling: heeft de school aandacht voor nieuwe ontwikkelingen?
3. Het inspectieteam onderzoekt ten slotte het algemeen beleid van de school aan de hand van vier procesvariabelen: leiderschap, visieontwikkeling, besluitvorming, kwaliteitszorg.

In dit luik rapporteert het inspectieteam ook over het zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid van de school.

Het advies

De adviezen die de onderwijsinspectie uitbrengt, hebben betrekking op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de school. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de school of van structuuronderdelen.
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van de school of van structuuronderdelen als de school binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies.
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de school of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de school de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Tot slot

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve doorlichtingsverslag informeert de directeur van de school de ouders en leerlingen over de mogelijkheid tot inzage.

Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de school het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de school of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De school mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1 SAMENVATTING

Dit verslag rapporteert over de doorlichting van de Vrije Buitengewone Basisschool Sint-Gerardus gelegen in Diepenbeek. Deze school ligt verspreid over twee vestigingen. Op de campus in Diepenbeek bevindt zich ook een Multifunctioneel Centrum (MFC) en een school voor buitengewoon secundair onderwijs. De andere vestiging in Overpelt werd huidig schooljaar opgestart en is een eenklassige kleuterafdeling. De school organiseert onderwijs voor type 4-leerlingen. In haar oordeel houdt de onderwijsinspectie rekening met specifieke kenmerken van de school, de omgeving, het personeel en de leerlingen.

Op basis van het vooronderzoek van 23 februari 2015 bepaalde de onderwijsinspectie de focus die ze tijdens deze doorlichting onderzocht. Zowel in de kleuter- als in de lagere afdeling ging ze de inspanningen van het schoolteam na om voor het leergebied communicatie en taal en het leergebied motorische ontwikkeling/lichamelijke opvoeding binnen het cyclische proces van handelingsplanning, de decretale ontwikkelingsdoelen na te streven. Daarnaast peilde de onderwijsinspectie naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van het onderwijsaanbod en de sociale en emotionele begeleiding en naar aspecten van het algemeen beleid. Ten slotte onderzocht ze ook een selectie van regelgeving en de mate waarin de school aandacht heeft voor de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne van de leeromgeving.

Het onderzoek naar de onderwijsdoelstellingen wijst uit dat de school voor communicatie en taal niet voldoet aan de verwachtingen van de overheid. Het team selecteert op basis van de zorgvragen van de leerlingen geen ontwikkelingsdoelen om het proces van handelingsplanning aan te sturen. Het team maakte nog te weinig werk van het concretiseren van de ontwikkelingsdoelen als richtingaanwijzers voor een gradueel en samenhangend aanbod. Mede door de geïntegreerde werking van leerkrachten en schoolparamedici levert het team waardevolle inspanningen om onderwijs op maat aan te bieden. Hierbij maken zij gebruik van meerdere methodieken, communicatievormen en -middelen, groeps- en werkvormen die aansluiten bij de communicatie- en taalnoden van de leerlingen.

Het leergebied motorische ontwikkeling/lichamelijke opvoeding in de kleuterafdeling voldoet niet omdat de teamleden geen ontwikkelingsdoelen selecteren en nastreven bij een leerling of leerlingengroep. Hierdoor beschikt het team niet over de nodige bakens om, binnen de planning, het aanbod en de evaluatie, het cyclische proces van handelingsplanning op een gestructureerde wijze te doorlopen. In de lagere afdeling zorgen recent ontwikkelde doelenkaders, met een selectie van relevante ontwikkelingsdoelen, plannings- en evaluatiedocumenten ervoor dat binnen het cyclische proces van handelingsplanning, kwaliteitsvol onderwijs op maat aangeboden wordt. In beide afdelingen levert het team gewaardeerde inspanningen voor de bevordering van het fysisch comfort en voor de uitbreiding van de grof en fijn motorische vaardigheden van de leerlingen. De school voorziet een specifiek aanbod voor leerlingen die nood hebben aan zintuiglijke ervaringen, ruimtelijke oriëntering en relaxatie. De infrastructuur en het materialenaanbod in de hoofdvestiging in Diepenbeek dagen de leerlingen in grote mate uit tot bewegen en het ondersteunen van hun mobiliteit. In de vestiging in Overpelt, die recent werd opgestart, is er nog groeimarge voor de uitbouw van infrastructurele en uitdagende motorische, sport- en spelmogelijkheden.

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de processen in de focus maakt duidelijk dat de school, in samenwerking met het MFC, een breed en zorgzaam onderwijskundig en therapeutisch aanbod voorziet. Hierbij zorgt het team voor een aangenaam leer- en leefklimaat waarbij specifieke aandacht gaat naar het sociaal-emotioneel en fysisch welzijn van de leerlingen en naar het bevorderen van hun zelfvertrouwen en hun zelfbeeld. Zowel op organisatorisch als op onderwijskundig vlak dringen verdere afspraken zich op tussen school en MFC om ieders opdracht kwaliteitsvol en met het nodige respect te laten verlopen. De school heeft een beperkt zicht op de effecten van de vele initiatieven binnen de sociale en emotionele begeleiding. De uitwerking van een gestructureerd systeem op afdelings- of schoolniveau om de sociale vaardigheden van de leerlingen te stimuleren, is nog een uitdaging.

Het onderwijsaanbod voor de verschillende leergebieden mist een geconcretiseerd en werkbaar doelen- en werkkader. Ontwikkelingsdoelen sturen het verdere proces van handelingsplanning te weinig aan.

Het onderzoek van het algemeen beleid toont op basis van verschillende bronnen aan dat de directeur over een sterk empathisch vermogen beschikt en meerdere kansen tot participatie biedt. Het team vertoont een grote openheid om 'samen school te maken'. Onderwijskundige en organisatorische aansturing, opvolging en coaching zijn aandachtspunten. De ontwikkeling van een gezamenlijk gedragen visie op meerdere onderwijskundige processen en organisatorische aspecten, staat nog in zijn kinderschoenen. Het pedagogisch project en de ontwikkelde schoolvisie vormen een stevige startbasis voor het ontwikkelen, bewaken en bijsturen van de eigen onderwijskwaliteit.

Het onderzoek naar de bewoonbaarheid, hygiëne en veiligheid van de leer- en werkomgeving wijst uit dat er meerdere tekorten werden vastgesteld in de vestigingsplaats in Overpelt. De hoofdvestiging in Diepenbeek is een voorbeeld van goede praktijk waarbij de infrastructuur de onderwijskundige en organisatorische werking ondersteunt. De onderwijsinspectie formuleert een gunstig advies beperkt in de tijd.

Het onderzoek naar de geselecteerde aspecten van de overige erkenningsvoorwaarden toont aan dat de school de onderzochte reglementering onvoldoende respecteert wat betreft de aanwending van de onderwijstijd bij de organisatie van studiedagen. De onderwijsinspectie formuleert hiervoor een gunstig advies beperkt in de tijd. De school respecteert niet alle aspecten van de geselecteerde overige regelgeving.

De onderwijsinspectie formuleert een gunstig advies beperkt in de tijd voor de leergebieden communicatie en taal in beide afdelingen en voor motorische ontwikkeling/lichamelijke opvoeding in de kleuterafdeling.

2 DOORLICHTINGSFOCUS

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting selecteerde de onderwijsinspectie onderstaande leergebieden en procesindicatoren/procesvariabelen voor verder onderzoek.

2.1 Leergebieden in de doorlichtingsfocus

type 4 - kleuteronderwijs

communicatie en taal, motorische ontwikkeling en lichamelijke opvoeding

type 4 - lager onderwijs

communicatie en taal, motorische ontwikkeling en lichamelijke opvoeding

2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus

Onderwijs - Curriculum

Onderwijsaanbod

Onderwijs - Begeleiding

Sociale en emotionele begeleiding

3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?

3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?

3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?

Het onderzoek naar het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen levert voor de geselecteerde leergebieden het volgende op.

3.1.1.1 communicatie en taal in type 4 - kleuteronderwijs, communicatie en taal in type 4 - lager onderwijs

Voldoet niet

De school levert voor beide afdelingen onvoldoende inspanningen om, via het cyclische proces van handelingsplanning, ontwikkelingsdoelen communicatie en taal te selecteren en na te streven bij een leerling of leerlingengroep. Het ontbreekt de school aan een gestructureerde en planmatige aanpak die de verticale gradatie en continuïteit garandeert.

Beginsituatiebepaling

Beeldvorming
Functionele neerslag
Opvolging
Actualisering

De handelingsplanning start vanuit een vrij algemeen beeld over de communicatie en taal van de kinderen. Om de beginsituatie te bepalen, verzamelt het schoolteam de eerste weken van het schooljaar een beperkt aantal observatiegegevens over de taalontwikkeling van de leerlingen. In meerdere klasgroepen leggen de teamleden het accent op de technische taalaspecten. In een aantal situaties vermelden de teamleden niets over de domeinen spreken of luisteren of over het communicatiesysteem dat de leerling gebruikt.

Uit documentanalyse en de gesprekken met het schoolteam blijkt dat het MFC relevante informatie verzamelt over de taalontwikkeling van de kinderen en over hun taalcontext. Ouders kunnen hierbij sterktes en zwaktes van hun kind formuleren. Bij de intake en verder jaarlijks nemen logopedisten van het MFC discipline-eigen tests af. Teamleden van de school verwoorden dat de resultaten hiervan niet volledig doorstromen of vrij lang op zich laten wachten. Jaarlijks, in de loop van het schooljaar, vindt een multidisciplinaire bespreking plaats naar aanleiding van de 'Individuele dienstverleningsovereenkomst' (IDO) van het MFC. Hierop zijn ook de ouders en de klasleerkracht aanwezig. Dit uitgebreid verslag met een synthese van de vaststellingen staat ter inzage voor het schoolteam op het digitaal platform.

Alle betrokken teamleden kunnen op het digitaal platform de verzamelde beeldvorming raadplegen. De school heeft nog groeikansen in het handelingsgericht werken. De meeste betrokken teamleden zijn op de (start)klassenraad aanwezig.

Het team formuleert meestal geen zorgvragen die als richtsnoer dienen voor het verdere proces van handelingsplanning. Soms kunnen enkele vaag geformuleerde doelen als zorgvragen geïnterpreteerd worden. De beeldvorming is richtinggevend voor het vormen van pedagogische eenheden en voor het inschakelen van additionele hulp.

De beginsituatiebepaling is dynamisch en wordt zo nodig geactualiseerd via onder meer de volgfiches.

Doelenselectiefase

*Selectie ontwikkelingsdoelen
Leerlingenkenmerken
Op maat
Harmonische ontwikkeling en
optimale integratie
Evenwichtig aanbod
Doelenkaders
Multidisciplinair overleg*

Het multidisciplinair selecteren en afbakenen van doelen binnen het formeel overleg kennen nog groeimarge. Bijna nergens zijn de decretale ontwikkelingsdoelen terug te vinden als (middel)lange termijn doelen. Ook de selectie van (eigen) doelen op basis van of onderliggend aan de ontwikkelingsdoelen is geen schoolkenmerk. Sommige leerkrachten gebruiken, maar niet systematisch, de ontwikkelingsdoelen type 1 of 2, de ontwikkelingsdoelen of de leerplandoelen van het gewoon onderwijs als lesdoelen.

Vanuit de opgebouwde expertise en na overleg, zijn meestal de impliciet beoogde doelen voldoende op maat. In de meeste klasgroepen streven de teamleden een harmonische ontwikkeling en een optimale integratie na. In enkele klasgroepen kent de selectie van functionele doelen nog een groeimarge. De teamleden hebben binnen de doelenselectie weinig doelgerichte aandacht voor spreken en luisteren.

Het lerarenteam operationaliseerde of concretiseerde de ontwikkelingsdoelen niet als bruikbare en op maat verwerkte richtingaanwijzers voor het aansturen van aanbod, aanpak en evaluatie. Het ontbreken van een degelijk doelen- en denkkader op maat hypothekeert een kwaliteitsvol proces van handelingsplanning.

Het multidisciplinair overleg en het inhoudelijk overleg tussen collega's van eenzelfde afdeling zorgen voor afspraken over (leer)inhouden en aanpak, maar minder over doelen.

De horizontale samenhang van het leergebied communicatie en taal en de overige leergebieden binnen de doelenselectie tussen de leerkrachten en de additionele hulpverleners van de school krijgt kansen vanuit de geïntegreerde werking, het (in)formele overleg en de thematische aanpak. Deze samenhang is, volgens de teamleden, beperkter met de additionele hulpverleners van het MFC die onder meer individuele therapieën en begeleiding bieden.

Vorbereidingsfase

*Planning
Multidisciplinair
Groeperingsvorm
Infrastructuur en uitrusting*

Het team beschikt over weinig formele schoolafspraken die een gradueel opgebouwd aanbod voor communicatie en taal vastleggen. Momenteel steunen de leerkrachten op hun expertise en op de (beperkte) informatie uit de klassenraadverslagen en de IDO om enige samenhang en gradatie te verzekeren. De teamleden gebruiken beperkt en leerkrachtafhankelijk de bestaande groeilijnen voor technisch en begrijpend lezen. Voor enkele aspecten van spelling en schrijven bestaan er schoolafspraken. Deze zijn echter niet door alle teamleden gekend.

De inhoudelijke gradatie en variatie in een aantal spreek- en luisterlessen zijn ondermaats. Binnen het groepswerkplan maken de leerkrachten een ruwe onderverdeling in drie subgroepen op basis van hun spreek- en leesvaardigheden.

De teamleden van de kleuterafdeling bepalen tijdens het kleuteroverleg de thema's voor het volgende trimester en wisselen ideeën uit over mogelijke activiteiten binnen een thema. Naar het formeel afbakenen en opbouwen van themagebonden woordenschat gaat weinig aandacht.

In de meeste klasgroepen besteden de teamleden aandacht aan school- en instructietaal. Sommige teamleden voorzien in de klaspraktijk heuristieken voor onder meer spreken, luisteren en schrijven. De afstemming op school- of afdelingsniveau kent nog een groeimarge.

Het teamoverleg werkt inspirerend om het aanbod enigszins op elkaar af te stemmen en ideeën over aanpak, werk- en groeperingsvormen door te geven. Ook de geïntegreerde werking tussen leerkrachten en schooltherapeuten biedt waardevolle kansen tot horizontale samenhang en expertise-uitwisseling. Startende of vervangende teamleden krijgen beleidsmatig te weinig aansturing waardoor ze geregeld op eigen intuïtie zijn aangewezen.

Het voortdurend in- en uitlopen van kinderen en begeleiders bemoeilijkt het leerproces van de leerlingen en het denk- en handelingsproces van de leerkrachten. Strikte afspraken over de planning van de individuele therapieën en het tijdstip waarop therapie-assistenten de kinderen van houding veranderen, dringen zich op. Ook het gebrek aan ondersteunend personeel in functie van de verzorgende momenten hypothekeert een consistent onderwijskundig aanbod.

De klaslokalen zijn functioneel ingericht en afgestemd op de noden en de leeftijd van de leerlingen. De leerkrachten hebben aandacht voor een veilig en gestructureerd klasklimaat door onder meer het gebruik van daglijnen en kalenders. In enkele klassen kan visualisatie het ontluikend lezen nog versterken.

Uitvoeringsfase
Planmatige aanpak
Aanbod op maat
Organisatie op maat
Actief leren
Klasmanagement
Methodiek en werkvormen
Samenhang realiseren

Kenmerkend voor dit team is de zorgzame en warme aanpak van deze kinderen met specifieke zorg- en leerbehoeften. Binnen een veilig klas- en schoolklimaat krijgen de kinderen ruime kansen om zich verbaal of non-verbaal talig te uiten.

Het team streeft onderwijs op maat na door het hanteren van onder meer actieve werk- en groeperingsvormen. Verschillende klasinterne en soms klasoverschrijdende differentiatievormen en methodieken, tot individueel onderwijs toe, zorgen voor een aangepast aanbod. De doelgerichte ondersteuning in de eenklassige vestigingsplaats kent mede omwille van de grote verschillen tussen de kleuters, nog een groeimarge.

De teamleden leveren gewaardeerde inspanningen om de leerstijl van de leerlingen te achterhalen en hierop het leerproces af te stemmen door accenten te leggen op meer visuele, auditieve of kinesthetische benadering. De teamleden maken hierbij ook gebruik van verschillende communicatievormen zoals beeldtaal, basale communicatie, digitale communicatiemiddelen en een methode waarbij sleutelwoorden ondersteund worden met gebaren.

Nog niet alle teamleden zijn doordrongen van een eigentijdse visie op functioneel taalonderwijs waarbij, binnen levensnabije contexten en rekening houdend met de mogelijkheden en de toekomstperspectieven van de leerlingen, voornamelijk functioneel communicatieve aspecten benadrukt worden.

De horizontale samenhang tussen communicatie en taal en de andere leergebieden krijgt kansen vanuit de geïntegreerde werking, het informele overleg en de thematische aanpak in een aantal klassen. De klasoverschrijdende of afdelingsactiviteiten en de schoolprojecten zorgen voor verbondenheid en samenhang. De specifieke aandacht voor sociale redzaamheid, leren leren en de sociaal-emotionele ontwikkeling van de kinderen ondersteunt de communicatieve vaardigheden.

Evaluatiefase
Visie en afspraken
Systeem of instrument
Gelinkt aan
doelen/diagnostisch
Valide
Betrouwbaar
Evenwichtig en representatief
Procesevaluatie
Rapportering

Door het gebrek aan concrete en operationele doelen mist de evaluatie bakens om de communicatievaardigheden en de taalontwikkeling van de leerlingen in kaart te brengen. De huidige evaluatie is voornamelijk gebaseerd op observaties. Criteria om deze observaties te stroomlijnen en te objectiveren ontbreken. In de afdeling 'leerklassen' leggen de leerlingen voor een aantal facetten een toets af. Voor een beperkt aantal aspecten, zoals voor technisch lezen, gebruikt het schoolteam een genormeerde test.

De teamleden hanteren enigszins de verzamelde gegevens voor het bijsturen van aanbod en aanpak. Zij noteren beperkt evaluatiegegevens in de verslagen van de tussenklassenraad.

Teamleden verwoorden een beperkt zich te hebben van de effecten van therapeutische logopedische ondersteuning en begeleiding door het MFC. Het jaarlijkse IDO-verslag levert voor het schoolteam, omwille van de frequentie, niet altijd de gewenste meest actuele informatie.

Het schoolteam nam nog geen initiatieven om de eigen handelingsplanmatige aanpak binnen dit leergebied op basis van leerlingenresultaten en outcomes bij te sturen.

Via allerhande kanalen waaronder een rapport, oudercontacten, een leerlingenagenda of heen-en-weerschrift, een communicatiedoosje en de klasblogs krijgen de ouders informatie over het aanbod en over de vorderingen van hun kind.

3.1.1.2 motorische ontwikkeling en lichamelijke opvoeding in type 4 - kleuteronderwijs

Voldoet niet

De kleuterafdeling beschikt niet over een systematiek om, via het cyclische proces van handelingsplanning, de passende ontwikkelingsdoelen voor motorische ontwikkeling en lichamelijke opvoeding te selecteren en na te streven bij een leerling of leerlingengroep.

3.1.1.3 motorische ontwikkeling en lichamelijke opvoeding in type 4 - lager onderwijs

Voldoet

De school levert in de lagere afdeling voldoende inspanningen om, via het cyclische proces van handelingsplanning, ontwikkelingsdoelen motorische ontwikkeling en lichamelijke opvoeding, te selecteren en na te streven. De visie en de uitgangspunten voor dit leergebied krijgen in de ontwikkelde doelenkaders, plannings- en evaluatiedocumenten invulling.

3.1.1.4 motorische ontwikkeling en lichamelijke opvoeding in type 4 - kleuteronderwijs, motorische ontwikkeling en lichamelijke opvoeding in type 4 - lager onderwijs

Beginsituatiebepaling
Beeldvorming
Functionele neerslag
Opvolging
Actualisering

De handelingsplanning start vanuit een vrij algemeen beeld over de motorische ontwikkeling van de kinderen. Om de beginsituatie te bepalen, verzamelen de betrokken teamleden de eerste weken van het schooljaar een beperkt aantal observatiegegevens over de fijn en grof motorische ontwikkeling van de leerlingen.

Uit documentanalyse en de gesprekken met het schoolteam blijkt dat het MFC relevante informatie verzamelt over de motorische en medische mogelijkheden en beperktheden van de kinderen. Ouders kunnen hierbij hun bezorgdheden en ondersteuningsnoden formuleren. Bij de intake en verder jaarlijks nemen kinesitherapeuten en ergotherapeuten van het MFC discipline-eigen tests af. Teamleden van de school verwoorden dat de resultaten niet volledig doorstromen. Jaarlijks, in de loop van het schooljaar, vindt een multidisciplinaire

bespreking plaats naar aanleiding van de IDO. Hierop zijn ook ouders en de klasleerkracht aanwezig. Dit uitgebreid verslag vermeldt een synthese van de vaststellingen en dit verslag staat ter inzage voor het schoolteam op het digitaal platform.

Niet voor alle leerlingen is het IDO-verslag beschikbaar bij de start van een nieuw schooljaar of bij inschrijving in de school.

In alle klasgroepen van de lagere afdeling is eenzelfde leerkracht verantwoordelijk voor de lessen lichamelijke opvoeding (LO) en sport. Deze constante zorgt ervoor dat hij het motorisch ontwikkelingsniveau van de leerlingen bij de start van een nieuw schooljaar grosso modo kent. In de kleuterafdeling zijn de kinesitherapeuten of een ergotherapeute van de school, belast met de begeleiding van de grof motorische ontwikkeling van de kinderen, nieuw in de school en in hun opdracht.

De teamleden formuleren meestal geen zorgvragen die als richtsnoer kunnen dienen voor het verdere proces van handelingsplanning. Soms kunnen enkele vaag geformuleerde doelen als zorgvragen geïnterpreteerd worden.

De beginsituatiebepaling is dynamisch en wordt zo nodig geactualiseerd via onder meer de volgfiches.

Doelenselectiefase

Selectie ontwikkelingsdoelen

Leerlingenkenmerken

Op maat

Harmonische ontwikkeling en

optimale integratie

Evenwichtig aanbod

Doelenkaders

Multidisciplinair overleg

De LO-verantwoordelijken in de kleuterafdeling maken geen gebruik van de decretale ontwikkelingsdoelen noch van een ander doelenkader om het aanbod individueel of op (sub-)groepsniveau aan te sturen. Deze teamleden selecteren enkele beperkte eigen doelen binnen de individuele handelingsplanning die terug te vinden zijn in de klassenraadverslagen.

De LO-leerkracht in de lagere afdeling ontwikkelde recent een nieuw planningsdocument waarin hij het groepsaanbod linkt aan de decretale ontwikkelingsdoelen type 2. Ook een document opgesteld door de koepel gebonden pedagogische begeleiding voor leerlingen uit type 1 en 8 diende hiervoor deels als richtsnoer. Binnen dit ordenings- en werkkader is een breed aanbod voorzien van alle bewegingsaspecten, waaronder ook zwemmen. De LO-leerkracht wil het accent leggen op sport en beoogt hiermee functionele bewegingsvaardigheden, een harmonische ontwikkeling en de optimale integratie van de leerlingen. De leerkracht wil een basis leggen van motorische vaardigheden die de leerlingen binnen hun vrijetijdsbesteding kunnen aanwenden en verder ontwikkelen.

De ergotherapeuten van de school selecteren geen decretale ontwikkelingsdoelen voor de ontwikkeling van de fijne motorische vaardigheden waaronder de schrijfmotoriek.

De teamleden bespreken de beginsituatiegegevens tijdens de multidisciplinaire klassenraden. Deze informatie is een vast onderdeel van de totale beeldvorming van de leerlingen. Besluitvorming, afspraken en een beperkt aantal individuele doelen worden op het digitaal platform vastgelegd en indien nodig geactualiseerd.

Vorbereidingsfase
Planning
Multidisciplinair
Groeperingsvorm
Infrastructuur en uitrusting

De LO-leerkracht van de lagere afdeling beschikt over lesfiches LO/sport en zwemmen per afdeling en over een algemeen jaarplan. Het is nog een uitdaging voor het team om het nieuw ontwikkeld doelenkader verder te operationaliseren en te concretiseren in gradueel uitgewerkte en meetbare tussendoelen.

De teamleden hebben binnen hun planning en hun aanbod aandacht voor de werkpunten in het IDO-verslag betreffende de motorische ontwikkeling vanuit de therapeuten en de ouders.

In de kleuterafdeling van de hoofdvestiging zijn kinesitherapeuten verantwoordelijk voor de lessen grof motorische ontwikkeling. In de vestigingsplaats te Overpelt neemt een ergotherapeut dit voor haar rekening. In de lagere afdeling ondersteunt een kinesitherapeut de LO-leerkracht tijdens de lessen LO, sport en zwemmen. Vanuit hun specifieke expertise bieden zij een relevante meerwaarde aan de bewegingslessen. Zij hebben onder meer aandacht voor de kindgebonden motorische en medische noden en beperkingen en voor differentiatie. De kinesitherapeuten van het MFC staan in voor individuele therapieën.

Het LO-team van de school maakte afspraken met de therapeuten en de begeleiders van het MFC om leerlingen zo weinig mogelijk tijdens de LO-lessen individuele therapieën te laten volgen. De bewegingsactiviteiten worden telkens twee lestijden na elkaar gepland omwille van praktische en organisatorische redenen. De teamleden voorzien voldoende rustmomenten tussendoor.

De teamleden LO en sport bakenen binnen het wekelijkse sportoverleg inhouden af op korte termijn. Meerdere bronnenmaterialen leveren inspiratie voor de lesinhouden. Tevens biedt dit overleg kansen tot expertise-uitwisseling en het maken van praktische en organisatorische afspraken. Het team heeft oog voor lichaamsgebonden privacy en het welbevinden van de leerlingen.

De school voorziet systematisch voor alle klasgroepen klasinterne en geïntegreerde ergotherapeutische ondersteuning voor de ontwikkeling van de fijn motorische vaardigheden. De ergotherapeuten van het MFC bieden individuele therapieën aan.

Waar mogelijk leggen de LO-verantwoordelijken en de ergotherapeuten van de school verbanden met de klasthema's en met de jaarkring. De horizontale samenhang in aanbod is sterk tijdens de projectwerking.

De infrastructuur en de aanwezigheid van allerlei bewegingsmaterialen in de hoofdvestiging ondersteunen de mobiliteit van de kinderen en nodigen uit tot veel en gevarieerd bewegen. In de vestigingsplaats in Overpelt zijn, ondanks de inspanningen van de teamleden, de mogelijkheden en uitdagingen beperkt.

Uitvoeringsfase
Planmatige aanpak
Aanbod op maat
Organisatie op maat
Actief leren
Klasmanagement
Methodiek en werkvormen
Samenhang realiseren

De leerkracht lichamelijke opvoeding en de therapeuten hebben oog voor het bieden van een stimulerend bewegingsklimaat. Illustratief hiervoor zijn het fietsen, het schaatsen, de speelplaatswerking, de netbalwerking, de sportdagen, het brevetzwemmen ... Het LO-team spoort de leerlingen aan om te sporten in hun vrije tijd en geeft gerichte informatie over lokale G-sportmogelijkheden aan de ouders.

De school investeert intensief in zwemonderwijs op maat van de leerlingen. Volgens de noden krijgen de leerlingen in Diepenbeek les in het therapeutisch

bad met ondersteuning van meerdere begeleiders.

De teamleden van de school en het MFC hebben oog voor een algemeen zit- en ligcomfort en houdingsafwisseling. Hiervoor is voldoende zit-, sta- en stapapparatuur voorhanden. Het team stimuleert de motorische zelfredzaamheid van de leerlingen.

De bijgewoonde activiteiten verliepen gestructureerd met de nodige variatie, gradatie en een sterk didactische onderbouwing. Het team besteedt aandacht aan attitudevorming, het sociaal-emotioneel welzijn en de taakspanning tijdens de bewegingslessen. De teamleden differentiëren waar nodig, tot een individuele aanpak toe.

Specifieke methodieken, voornamelijk voor kleuters en voor leerlingen met beperkte ontwikkelingsmogelijkheden, richten zich op basale stimulatie, lichaamsbesef, zintuiglijke en motorische prikkeling. Met de werking van 'de zevende hemel' wil het team in Diepenbeek ook de ruimtelijke oriëntering bevorderen, de kinderen extra cognitieve impulsen geven en relaxatie mogelijk maken. Nog niet alle teamleden zijn doordrongen van de visie en de meerwaarde van dit aanbod. De doelgerichtheid heeft nog groeikansen. Verdere professionalisering van het hele team is nog een uitdaging.

Uit documentanalyse en gesprekken met het schoolteam blijkt dat in samenwerking met de therapeuten van het MFC de motorische ontwikkeling in functie van het ondersteunen van de fijn en grof motorische vaardigheden, het verruimen van het ruimtelijk inzicht en het ontwikkelen van de schrijfmotoriek systematisch heel wat kansen krijgt.

De beperkte binnen- en buitenaccommodatie in de kleuterafdeling in Overpelt laat het ontwikkelen van groot-motorische bewegingen en vaardigheden minder toe. De in omvang beperkte locatie geeft kleuters een gevoel van veiligheid maar beknot sterk het ruimtelijk denken en inzicht. Teamleden hebben aandacht voor het ervaren en het beleven van het eigen lichaam en manipulatieve vaardigheden. Maandelijks staat een zwembeurt ingeroosterd.

Evaluatiefase

Visie en afspraken

Systeem of instrument

Gelinkt aan

doelen/diagnostisch

Valide

Betrouwbaar

Evenwichtig en representatief

Procesevaluatie

Rapportering

Het evalueren van het leergebied gebeurt momenteel voornamelijk door permanente observatie en het uitwisselen van vaststellingen tussen leerkrachten en therapeuten. Voor een aantal aspecten zijn tests voorhanden.

Door het ontbreken van concrete en geoperationaliseerde doelen verloopt de evaluatie minder doelgericht en kwaliteitsvol.

De opvolging van de geselecteerde (beperkte) eigen doelen gebeurt via de klassenraden. De LO-leerkracht van de lagere afdeling ontwikkelde recent een evaluatiedocument, gelinkt aan het nieuwe doelen- en werkkader. Dit waardevol document is nog niet operationeel en mist nog wat verfijning.

De LO-leerkracht is aanwezig tijdens oudercontacten en geeft op vraag van de ouders gerichte feedback over de motorische ontwikkeling van de kinderen. Het rapport van de 'leerklassen' vermeldt een verbale beoordeling voor LO en sport.

3.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?

Voor de vestiging in Diepenbeek spoort de school tekorten op het vlak van bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne op systematische en exemplarische wijze op.

Voor de vestiging in Overpelt spoort de school tekorten echter nog onvoldoende op systematische wijze op en is zij in haar veiligheidsbeleid onvolledig. Deze vestiging ging op 1 september 2014 van start. Een rondgang door de externe dienst voor preventie en bescherming op het werk vond nog niet plaats bij het afsluiten van de doorlichtingsfase. Bijgevolg ontbreken het verslag en de actuele resultaten van deze controle.

De school nam bij de opstart een aantal initiatieven naar veiligheid en bewoonbaarheid van de vestigingsplaats Overpelt.

Volgende documenten ontbraken tijdens de doorlichting:

- een geactualiseerde en door de arbeidsgeneesheer ondertekende asbestinventaris
- een geactualiseerde inventaris van de producten met gevaarlijke eigenschappen
- MSDS-fiches voor producten met gevaarlijke eigenschappen
- een milieumelding

De school beschikt over een evacuatiescenario maar hield dit schooljaar nog geen evacuatieoefening.

Tijdens het doorlichtingsbezoek in Overpelt stelt de inspectie vast aan de hand van observatie en een gesprek dat de omgevingstemperatuur in het klaslokaal vrij laag is. De speelplaats beschikt niet over een overdekt gedeelte. De school zorgt voor een alternatieve oplossing door bij slecht weer de kleuters binnen te houden. Het kindvriendelijk maken van de speelplaats vormt een aandachtspunt.

De school krijgt een beperkt gunstig advies voor de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne voor de vestigingsplaats Overpelt. De onderwijsinspectie vertrouwt op het beleidsvoerend vermogen om de tekorten binnen de voorziene periode weg te werken.

3.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde erkenningsvoorwaarden levert het volgende op.

Onderzochte erkenningsvoorwaarde	
Leeft de school de bepalingen na over de taalregeling in het onderwijs? (decreet bao - art. 62,6°)	ja
Neemt de school de reglementering inzake vakantieperioden en de aanwending van de onderwijstijd, zoals bedoeld in artikel 50 in acht? (decreet bao - art. 62,8°)	neen
Heeft de school een beleidscontract of beleidsplan met een centrum voor leerlingenbegeleiding waarin de vereiste bepalingen zijn opgenomen? (decreet bao - art. 62,10°)	ja

3.2 Respecteert de school de overige reglementering?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde reglementering levert het volgende op.

Onderzochte regelgeving	
Is er een schoolreglement waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (decreet bao - art. 37)	neen
• geldelijke en niet-geldelijke ondersteuning die niet afkomstig is van de Vlaamse gemeenschap en de rechtspersonen die ervan afhangen	ja
• de bijdrageregeling	ja
• de engagementsverklaring tussen de school en de ouders waarin wederzijdse afspraken worden opgenomen over het oudercontact, voldoende aanwezigheid, vormen van individuele leerlingenbegeleiding en het positieve engagement ten aanzien van de onderwijstaal	ja
• het recht op inzage door de ouders en hun recht op toelichting bij de gegevens die op de leerling betrekking hebben, waaronder de evaluatiegegevens die worden verzameld door de school	ja
• informatie over extra-murosactiviteiten	neen
• de afspraken in verband met het rookverbod	ja
• het reglement inzake tucht en schending van de leefregels van de leerlingen, met inbegrip van een preventieve schorsing, een tijdelijke uitsluiting of een definitieve uitsluiting en inzake de beroepsprocedure, inbegrepen het hanteren van redelijke en haalbare termijnen	neen
• de procedures volgens welke getuigschriften worden toegekend, met inbegrip van de beroepsprocedure	neen
• bepalingen in verband met het recht op onderwijs aan huis	neen
• de afspraken in verband met onderwijs aan huis	ja
• richtlijnen inzake afwezigheden en te laat komen	ja
• afspraken in verband met huiswerk, agenda's, leerlingenevaluatie en rapporten	ja
• de wijze waarop de leerlingenraad, de schoolraad en de ouderraad in voorkomend geval wordt samengesteld	ja
Is het schoolreglement conform het inschrijvingsrecht? (decreet bao - art. 37)	neen
Is er een schoolwerkplan waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (decreet bao - art. 47)	ja
• de omschrijving van het pedagogisch project zijnde het geheel van fundamentele uitgangspunten dat het schoolbestuur voor de school vastlegt	ja
• de organisatie van de school en voornamelijk de indeling in leerlingengroepen	ja
• de wijze waarop de school het leerproces van de leerlingen beoordeelt en daarover rapporteert	ja
• de wijze waarop de school via haar zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid werkt aan de optimale leer- en ontwikkelingskansen van al haar leerlingen	ja
Bezorgt de school de verplichte informatie aan de ouders correct bij de eerste inschrijving? (decreet bao - art. 28)	ja
Voert de school een zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid met het oog op de optimale leer- en ontwikkelingskansen van alle leerlingen? (decreet bao - art. 153 septies)	ja
Respecteert de school de voorgeschreven procedure die leidt tot het afleveren van een getuigschrift? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Respecteert de school de voorgeschreven procedure die leidt tot het afleveren van attesten aan leerlingen die geen getuigschriften krijgen? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	neen
Respecteert de school het recht op 28 lestijden per week? (decreet bao - art. 48)	ja

4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of procesvariabelen levert het volgende op.

4.1 Onderwijsaanbod

Doelgerichtheid Het pedagogisch project besteedt aandacht aan een aantal basisprincipes van het buitengewoon onderwijs. Het geloof in de mogelijkheden van leerlingen, het nastreven van een harmonische persoonlijkheidsontwikkeling en de maatschappelijke integratie vormen voor de teamleden belangrijke uitgangspunten. Zij leveren inspanningen om de brede zorgvragen van leerlingen te beantwoorden.

De onderwijskundige zorgvraag relateren aan het doelgericht en planmatig nastreven van een onderwijsaanbod afgestemd op ontwikkelingsdoelen, vormt een moeilijke oefening. Opgestarte aanzetten werden verlaten. Ontwikkelingsdoelen worden niet opgenomen in concrete, graduele, schooleigen denk- en werkkaders. Zij vormen bijgevolg nog te weinig het uitgangspunt van het (ortho)pedagogisch handelen en een aanbod op maat. Dit hiaat zorgt er voor dat het onderwijsaanbod hoofdzakelijk aangestuurd wordt vanuit opgebouwde ervaringen, persoonlijke percepties en intuïties. Waardevolle initiatieven zijn vaak niet op elkaar afgestemd en leiden tot een onsamenvattend aanbod en geheel. Teamleden en beleid hebben weinig zicht op het aanbod over de klasgroepen en afdelingen heen. Sommige klassen slagen er in om de link met het functionele te bewaken en streven naar horizontale samenhang tussen de verschillende activiteiten en leergebieden. Schoolprojecten, klasoverschrijdende activiteiten, gezamenlijke groepsmomenten en extra-murosactiviteiten werken een meer verticale samenhang in de hand.

Leerkrachten beschikken over een grote autonomie bij het samenstellen van het weekrooster, het bepalen van de onderwijstijd voor de verschillende leergebieden en het selecteren van thema's en leerinhouden. Beperkte aansturing en ontbrekende richtinggevende afspraken werken grote verschillen in de fases van voorbereiding, uitvoering en evaluatie in de hand. Teamleden vragen om meer duidelijkheid, structuur, werkkaders en afspraken, als houvast voor een gezamenlijk en doelgericht leerproces.

De voorbereiding, uitvoering en evaluatie van activiteiten van lichamelijke opvoeding in de lagere afdeling en zwemmen over de afdelingen heen, illustreren de toenemende aandacht voor een doelgericht onderwijsaanbod. De relatie met geselecteerde ontwikkelingsdoelen is nog pril maar vormt een stevige aanzet naar verdere uitwerking.

Ondersteuning Een positief stimulerende omgangs- en begeleidingsstijl met een groot hart voor deze kinderen, kenmerken de hele schoolwerking. Teamleden zorgen voor een warm en veilig leef- en leerklimaat. Er is voldoende aandacht voor emotioneel en fysiek comfort, veiligheid, geborgenheid, lichaamstaal en het werken met eenvoudige structuren van ruimte, tijd en activiteiten. Er liggen nog mogelijkheden in een meer gelijkgericht en gradueel opgebouwd gebruik van referentiekaders, pictogrammen, stappenplannen en strategiekaders. Regelmaat en herhaling krijgen de nodige aandacht.

De overgang naar de vernieuwde organisatiestructuur zorgt voor de nodige

groeipijnen en de werking boet momenteel nog aan effectiviteit in. De organisatie van de individuele therapiemomenten, het veelvuldige halen en brengen van leerlingen, de afwezigheid van kinderverzorgers, de effectieve leertijd en het groot aantal teamleden verantwoordelijk voor onderwijs en therapie in een aantal klassen, vormen duidelijke knelpunten. Teamleden vertonen voldoende engagement, respect en vertrouwen om deze knelpunten gezamenlijk aan te pakken en verwachten van het beleid hierin een open, verantwoordelijke en leidingnemende houding.

De multidisciplinaire klassenraden, individuele en groepshandelingsplannen sturen het onderwijsaanbod in de school weinig aan. Zij richten zich hoofdzakelijk op het uitwisselen van informatie en het formuleren van ruime zorgvragen. De aanstelling van de orthopedagoge en de psychologe, de klasinterne werking met paramedici en de implementatie van een digitaal informatie- en registratieplatform bieden kansen tot een meer ondersteunende, richtinggevende en verbindende schoolwerking afgestemd op een verantwoorde en handelingsplanmatige werking.

Teamleden leveren inspanningen om hun onderwijsopdracht uit te voeren en worden door de toename van complexe problematieken en zorgvragen uitgedaagd om op leerling-, groeps- en afdelingsniveau te reflecteren over opvoeding en onderwijs.

Er liggen nog groeimogelijkheden in het organiseren en het aanwenden van de formele overlegmomenten. Momenteel vormen onderwijsaanbod, samenhang, doelgerichtheid en de pedagogisch-didactische aanpak hierin nog geen vast agendapunt.

Doeltreffendheid De school onderzoekt weinig of haar onderwijsaanbod voldoende doeltreffend is. De analyse van gegevens over leerprestaties, de doorstroming naar het vervolgonderwijs en de resultaten van oud-leerlingen vormen momenteel geen ijkpunt. Ontbrekende richtlijnen, afspraken en doelenkaders zorgen er voor dat leerkrachten een eigen invulling geven aan de onderwijstijd, hun aanpak en het onderwijsaanbod. De algemeenheid van gegevens, doelstellingen en resultaten bemoeilijken een grondige analyse in functie van het borgen of bijsturen van het onderwijsaanbod of de gebruikte methodiek.

Voorvallen en specifieke zorgvragen van leerlingen zetten teamleden aan tot reflectie. Zo vormen de afspraken en de samenwerking met het buitengewoon secundair onderwijs over aspecten van relationele en seksuele vorming, een voorbeeld van gezamenlijke reflectie en afstemming van het onderwijsaanbod over de niveaus heen.

Ontwikkeling Het meeste teamleden zijn voldoende vernieuwingsbereid. Door de afwezigheid van doordachte keuzes, implementatiestrategieën en opvolging van opgestarte (individuele) initiatieven, hebben teamleden geen zicht meer op prioriteiten en prioritaire doelstellingen van de school.

Binnen haar nascholingsbeleid maakt de school weinig doelgerichte keuzes en ontwikkelt ze nog minder een transparante implementatiestrategie voor belangrijke elementen en keuzes.

De sterke investering in een digitale werking ondersteunt een geïntegreerd klas- en therapeutisch aanbod. Digitale borden, draagbare communicatiemiddelen en multi-inzetbare softwarepakketten stimuleren leerlingen tot communicatie, hogere betrokkenheid, interactie en visualisatie. Leerkrachten en paramedici consulteren elkaar om expertise op digitaal vlak met elkaar te delen.

4.2 Sociale en emotionele begeleiding

Doelgerichtheid De gezamenlijke aandacht voor het sociaal en emotioneel welbevinden van leerlingen vertrekt vanuit een gedragen uitgangspunt. Teamleden creëren een veilig, positief en aangenaam klas- en schoolklimaat. Een veelal respectvolle benadering geeft de gemoedelijke omgangsvorm kleur. Met een kordate maar constructieve begeleidingsstijl richt elkeen zich op de specifieke context van de leerling, het bevorderen van het zelfvertrouwen en het positief zelfbeeld.

De kleinschaligheid van de school, het doorlopen van meerdere schooljaren bij dezelfde klasleerkracht en het frequent informeel overleg dragen bij tot het kennen van de leerlingen. Individuele handelingsplannen vertonen sporen van sociale en emotionele begeleiding, maar zijn minder gericht op het concreet omschrijven van de zorgvraag en het nastreven van specifieke (ontwikkelings)doelen. De beeldvorming vermeldt elementen van de sociale en de emotionele context en de gezinssituatie. Specifieke interessevelden en betrokkenheidsverhogende aanspreekpunten worden eerder sporadisch vermeld.

Specifieke problematieken vormen samen met de kwetsbaarheid van de doelgroep indicaties voor een beleid inzake relationele en seksuele vorming. Initiatieven worden bijgestuurd wanneer het sociaal en emotioneel welbevinden van leerlingen in het gedrang komen. Teamleden hebben aandacht voor het respecteren van de privacy van leerlingen tijdens verzorgingsmomenten.

Ondersteuning Een warme vertrouwensband tussen de leerkrachten, paramedici en het kind creëert een sfeer van geborgenheid waardoor deze kinderen met hun specifieke problematieken zich welkom en aanvaard weten.

Onder de benaming 'voorstel leerlijn sociaal-emotionele ontwikkeling' schuilt een opsomming van aspecten van dynamisch-affectieve ontwikkeling en sociaal-cognitieve vaardigheden. De implementering van deze items werd nog niet opgestart. De school beschikt over een inventaris van materialen die het sociaal en emotioneel welbevinden van leerlingen stimuleert. Teamleden hanteren allerhande methodieken om leerlingen te helpen dichterbij komen bij wat in hen omgaat. Leerlingen leren gevoelens beter te (h)erkennen, benoemen en differentiëren bij zichzelf en bij anderen. Deze waardevolle acties missen een gestructureerd en gecoördineerd beleid dat de vele initiatieven op systematische en doelgerichte wijze uitwerkt.

De school zorgt voor een ordelijke, nette en voorspelbare leeromgeving die rust en veiligheid in de hand werkt. Gemeenschappelijke projecten, uitstappen en extra-murosactiviteiten stimuleren de actieve betrokkenheid, de zelfredzaamheid en de zelfstandigheid. Een variatie aan werkvormen en activiteiten ontwikkelen de sociale vaardigheden en het sociale inzicht. In de hoofdvestiging bevorderen gemeenschappelijke weekafsluiters in de centrale schoolruimte het groepsgevoel en het waarderen van elkaar.

Teamleden streven naar een laagdrempelige en open communicatie met ouders. Ouders zijn aanwezig bij de beeldvorming maar worden minder betrokken als ervaringsdeskundigen binnen de andere fases van de handelingsplanning.

- Doeltreffendheid** De school beschikt nog niet over een systematiek om de effecten van haar sociale en emotionele begeleiding te onderzoeken. Teamleden zetten allerhande initiatieven op om leerlingen te begeleiden in hun sociale en emotionele ontwikkeling. Deze initiatieven zijn niet altijd even doeltreffend omwille van het ontbreken van een gestructureerd beleid dat de verticale en horizontale samenhang faciliteert en stimuleert. Ook bemoeilijkt het grote aantal begeleiders per kind een gelijkgerichte aanpak.
- Ontwikkeling** Het schoolteam is vernieuwingsbereid.
Deelname aan een Comeniusproject zet aan tot het opwaarderen van de snoezelruimte naar een sensorische en interactieve leeromgeving.
Enkele teamleden verdiepen zich in een recent ontwikkelde methodische aanpak voor begeleiding van kinderen met meervoudige beperkingen.
De school beschikt over weinig structuren om nieuwe inzichten en methodieken doelgericht, gezamenlijk en stelselmatig te implementeren.

5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL

Het onderzoek naar het algemeen beleid van de school levert volgende vaststellingen op.

Leiderschap Dit schoolteam bevindt zich in een transitiefase door de veranderde samenwerking met het MFC en de nieuw paramedische en orthopedagogische/psychologische equipe. Deze vernieuwde werking kent nog groeipijnen en verdient reflectie en bijsturing. De teamleden van de school vertonen een grote openheid en bereidheid om 'samen school te maken'. Het team kenmerkt zich in een ruime inzet, een hoge betrokkenheid en grote zorg voor het welbevinden en de ontwikkeling van de kinderen.

Het team miste pedagogisch-didactische aansturing. Functioneringsgesprekken en klasbezoeken vonden nog niet plaats. Vanaf dit schooljaar sturen de orthopedagoge en de psychologe van de school de verschillende afdelingen aan en nemen zij initiatieven tot coaching van de teamleden. De effecten ervan op de klasvloer zijn, omwille van de beperkte periode, minimaal maar hun inbreng wordt door de leerkrachten sterk gewaardeerd. Het huidig onderwijskundig beleidsvoerend vermogen is groeiende, maar mede door de veranderde context is het vaak nog 'brandjes blussen'. Een kernteam ondersteunt het beleid.

De teamleden ervaren de directeur als empathisch, zowel naar de kinderen als naar ouders en het team toe. Hij zorgde er ook voor dat de school in Diepenbeek op infrastructureel en materiaal vlak niets te kort komt.

Het bewaken van een eenduidige communicatie, de opvolging van gemaakte afspraken, een doelgerichte professionalisering, een gedegen implementatiesystematiek en teambuilding zijn stevige aandachtspunten.

Visieontwikkeling De school beschikt over een duidelijke schoolvisie waarin ze een aantal kernwaarden expliciteert. De verdere uitbouw van de gezamenlijke doelgerichtheid binnen een complexe zorg- en schoolcultuur en een vernieuwd personeelsteam kan een aanzet vormen naar meer gezamenlijke doelgerichtheid en een krachtig consistent beleid. Vanuit het kernteam en werkgroepen groeien stilaan aanzetten tot een meer inhoudelijke en gedragen visievorming. Momenteel vertrekken het aanbod en de aanpak van leergebieden en processen nog te veel vanuit eigen ervaringen, inzichten en aanvoelen.

Besluitvorming Overleg, werkgroepen en het delegeren van bepaalde pedagogische taken aan onder meer de schoolpedagogen en de coördinator geïntegreerd onderwijs, bieden onderwijskundige en organisatorische ondersteuning bij het uitwerken van het schoolbeleid. Het interne leiderschap creëert kansen tot participatieve besluitvorming. De mate waarin wordt teamlidafhankelijk ervaren.

Kwaliteitszorg Binnen het outputbeleid gaat er aandacht naar de bevraging van de ouders en de teamleden. Na interpretatie en analyse van de gegevens zette het beleid gerichte verbeteracties op. Het team heeft nood aan kwaliteitsbewaking van de recent opgestarte en vernieuwde handelingsplanning.

Het onderwijs bijsturen op basis van leerlingenresultaten op afdelings- of schoolniveau is geen schoolkenmerk. Het team heeft geen zicht op de effecten van hun onderwijs in het vervolgonderwijs, niettegenstaande het merendeel van de leerlingen naar het 'eigen' buitengewoon secundair onderwijs overstapt.

6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL

6.1 Wat doet de school goed?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- Het schoolteam slaagt erin om een aangenaam en veilig leer- en leefklimaat te creëren waarin de leerlingen ruime kansen krijgen om zich te ontwikkelen.
- De teamleden voorzien meerdere (non-)verbale methodieken, communicatievormen, werk- en groeperingsvormen en materialen.
- Het team heeft aandacht voor horizontale samenhang en transfer door de geïntegreerde paramedische ondersteuning en door het thematisch of projectmatig werken.
- Een doordachte infrastructuur, een therapiebad en een rijk aanbod aan materialen in de vestiging in Diepenbeek creëren ruime motorische ontwikkelingskansen.
- Het LO-team van de lagere afdeling biedt binnen een doelgerichte motorische ontwikkeling meerdere activiteiten, methodieken en materialen aan die de zelfstandigheid, de zelfredzaamheid, de fysieke, de mentale en de maatschappelijke weerbaarheid bevorderen.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- Het schoolteam levert waardevolle inspanningen om de brede zorgvragen van leerlingen te beantwoorden.
- Het team draagt zorg voor de primaire behoeften in functie van het welbevinden en de emotionele gezondheid van de leerlingen.
- De teamleden hebben een kordate maar constructieve begeleidingsstijl die gericht is op het bevorderen van het zelfvertrouwen en een positief zelfbeeld.

Wat betreft het algemeen beleid

- Het team vertoont een openheid om 'samen school te maken'.
- Het beleid zorgde in de vestiging in Diepenbeek voor een moderne en doordachte schoolinfrastructuur die leerlingen veiligheid, structuur en geborgenheid biedt en voor teamleden een comfortabele werkplek vormt.

6.2 Wat kan de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- Het LO-team van de lagere afdeling kan de ontwikkelde doelen- en werkkaders, de evaluatiedocumenten voor lichamelijke opvoeding (turnen) en zwemmen verder concretiseren en verfijnen op individueel en (sub-)groepsniveau.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- De teamleden kunnen in overleg met het MFC een evenwicht zoeken tussen een kwaliteitsvol leerklimaat en een noodzakelijke therapeutische ondersteuning en de gezamenlijke onderwijskundige en organisatorische werking beter op elkaar afstemmen.
- Het team kan het onderwijsaanbod, zowel op individueel als op groepsniveau op basis van de zorgvragen van de leerlingen steviger aansturen vanuit de decretale ontwikkelingsdoelen en deze vertalen in operationele tussendoelen.
- Het team kan afspraken maken over de planning en de invulling van een zinvol en functioneel onderwijsaanbod.
- De teamleden kunnen voor de sociaal-emotionele begeleiding van kinderen een strategisch en werkbaar afdelings- of schoolsysteem ontwikkelen dat een gelijkgerichte aanpak beoogt en ondersteunend werkt naar het team.
- Het team kan de effecten van initiatieven betreffende de sociale en emotionele begeleiding explicieter in kaart brengen.

Wat betreft het algemeen beleid

- Het pedagogisch-didactisch beleid kan op schoolniveau meer systematisch uitgebouwd worden, vanuit een gezamenlijke gedragen visie, waarbij doelgerichte, afgebakende acties uitgewerkt, opgevolgd, geëvalueerd en bijgestuurd worden en waarbij de teamleden worden gecoacht, gestimuleerd en gewaardeerd.
- Het beleidsteam kan de gelijkgerichtheid bevorderen door te investeren in gezamenlijke visieontwikkeling als fundamenteën voor het kwaliteitsvol uitbouwen van de onderwijskundige werking.
- Het beleidsteam kan de eigen kwaliteit meer systematisch onderzoeken en bewaken door vanuit outputgegevens, waaronder leerlingenresultaten en outcomes, de sterktes en zwaktes in kaart te brengen, te analyseren en samen te bespreken als basis voor doelgerichte acties.

6.3 Wat moet de school verbeteren?**Wat betreft de erkenningsvoorwaarden**

- Het team van de kleuter- en de lagere afdeling moet de handelingsplanning realiseren voor communicatie en taal vanuit een brede selectie van ontwikkelingsdoelen die richtinggevend is voor het cyclische proces van handelingsplanning.
- Het team van de kleuterafdeling moet de handelingsplanning realiseren voor motorische ontwikkeling/lichamelijke opvoeding vanuit de visie en de uitgangspunten van de ontwikkelingsdoelen.
- De school moet een aantal tekorten met betrekking tot de bewoonbaarheid, de veiligheid en de hygiëne in de vestigingsplaats Overpelt wegwerken.

Wat betreft de regelgeving

- De school moet de reglementering inzake de aanwending van de onderwijstijd respecteren door de organisatie van pedagogische studiedagen af te stemmen op de regelgeving.

7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies:

BEPERKT GUNSTIG

- voor de **erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen'**
 - * voor **type 4 - kleuteronderwijs** omwille van het onvoldoende handelingsplanmatig nastreven van de onderwijsdoelstellingen voor communicatie en taal, motorische ontwikkeling en lichamelijke opvoeding.
 - * voor **type 4 - lager onderwijs** omwille van het onvoldoende handelingsplanmatig nastreven van de onderwijsdoelstellingen voor communicatie en taal.
- voor de **erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'**.
- voor de **overige erkenningsvoorwaarden** omwille van de organisatie van studiedagen die niet conform de regelgeving gebeurt.

Om deze tekorten op te volgen voert de onderwijsinspectie vanaf **05-03-2018** opnieuw een controle uit.

Door artikel 215 van het decreet van 8 mei 2009 betreffende de kwaliteit van onderwijs (zoals gewijzigd bij decreet van 23-03-2018), wijzigt vanaf 1 september 2018 het advies "beperkt gunstig" in een "gunstig advies".

Dit betekent dat de erkenning van de instelling of van structuuronderdelen voortgezet wordt.

8 OVERIGE REGELGEVING: REGELING VOOR VERVOLG

Het inspectieteam stelde volgende inbreuk(en) vast:

De school moet haar schoolreglement uitschrijven conform het inschrijvingsrecht en dit recht toepassen op de verschillende rubrieken.

De maximumfactuur voor extra-murosactiviteiten dient te worden opgenomen in het schoolreglement.

Het reglement inzake tucht en schending van de leefregels van de leerlingen, met inbegrip van een preventieve schorsing, een tijdelijke uitsluiting of een definitieve uitsluiting en inzake de beroepsprocedure, inbegrepen het hanteren van redelijke en haalbare termijnen, moet integraal worden opgenomen.

De school moet de procedures en gehanteerde termijnen bij het uitreiken van getuigschriften volledig vermelden.

In het schoolreglement dienen de bepalingen in verband met het recht op onderwijs aan huis te worden aangevuld.

De school moet de voorgeschreven procedure bij het uitreiken van attesten aan leerlingen die geen getuigschrift krijgen, respecteren.

Om deze inbreuk(en) op te volgen voert de onderwijsinspectie vanaf **05-03-2018** opnieuw een controle uit.

Namens het inspectieteam	Voor kennisname namens het bestuur
Jan VAN EECKHOUT de inspecteur-verslaggever	Ludo VANDEWAL de directeur
Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de school	